

THESES,

QUAS,

JUBENTIBUS LEGIBUS ACADEMICIS,
STIPENDIARIORUM AD ACADEMIAM
IMPERIALEM ABOËNSEM

EXERCITATIONI INSERVITURAS,

VENIA AMPLISSIMI PHILOSOPHORUM ORDINIS,

PRÆSIDE

Mag. JOHANNE FREDR. AHLSTEDT,
MATHEM. PROF. P. & O. INSPECTORE H. A. STIPEND.

PUBLICÆ PROPONET

CAROLUS GRÖNLUND,

STIPEND. PUBL., SATACUND.

In Auditorio Philosophico die 27 Octobris 1819.

horis 3. m. f.

ABOÆ, TYPIS FRENCKELLIANIS.

Thesis I.

Scientia illa eximia, quam Matheſeos inſignimus nomine, multiplicis licet ſit uſus, non in vita ſolum communi, ſed & in variis diſciplinarum partibus, quarum robur & columen, quæque haud ſine jure: Mater ſeu Fundamentum Studiorum ſalutetur, abſit tamen ut eam cæteris antecellere contendamus.

Thes. II.

Non enim Scientiæ cujuſdam dignitas ex eo eſt dijudicanda ad quot applicari poſſit diſciplinas, ſed potius cum ex objecto, quo occupatur — quod quamvis in Matheſi ſublime ſit, in Philoſophia tamen fere ſublimius — tum ex fundamento — quod tam in Philoſophia, quam in Matheſi a priori quæ-
ratur neceſſe eſt — quo nititur.

Thes. III.

Fundamentum autem hocce Matheſeos a priori nihil aliud aſſumitur eſſe, quam Axiomata, Poſtulata & Definitiones, quas ſi ulterius illuſtrare conetur Mathematicus, in errorum nebulas rem magis forte obſcures incidet.

Thes. IV.

Thef. IV.

Ut vero laudata hæc Scientia realitatem possit obtinere, descendat necesse est ex culmine, quod ut idea occupat & intuitive rem proponat. Nullam enim tamdiu realitatem habet v. c. idea Trianguli, quamdiu non etiam determinavi, qualis sit natura hujus, an nempe sit: *Æquilaterum*, *Æquicrurum*, *Scalenum* & s. p.

Thef. V.

Quid, quod & idealiter & realiter vis *Mathe- seos* nulla sit, nisi quæ in eleganti quantitatum jaceat constructione. Ultimum enim, quo superstruatur hæc Scientia necesse est, fundamentum *Postulatum* audit, idque unicum.

Thef. VI.

Algebrae, quæ recentiori ævo ad Scientiam Mathematicam dilatandam multum contulit, originem ad quæ referemus tempora incertum est, & res forte semper spissis circumdabitur tenebris. Id vero, teste historia, condentere possumus, usque ad sæculum decimum quintum *Diophanti Algebra*, cujus ope non nisi æquationes primi gradus, & quidem maxime imperfecte, solvi potuerunt, fuisse adhibitam.

Thef. VII.

Causa, cur non tantos ævo antiquiori ac feriori *Physica* fecerit progressus, maxima ex parte in neglecto *Mathe- seos* & *Chemiae* studio est quæren-

renda, quod facile vel ex Recentiorum Physicorum operibus, quæ cum Mathematicis demonstrationibus, tum experimentis Chemicis scatent, concludere licet.

Thef. VIII.

Quamquam autem ad amplificandam Physicam maximi momenti & summæ utilitatis est Mathesis, non tamen hanc ipsum illius fundamentum constituere possumus, adeo enim necessaria sunt experimenta & observationes, ut sine illis ne condi quidem Scientia Physica queat.

Thef. IX.

Ut in aliis, ita quoque in nuperrime laudata Scientia, multa vignerunt vigentque de variis explicandis Phænomenis opiniones & Systemata. Inter quæ maxima attentione digna, *Dynamicum* & *Atomisticum*, in determinanda primitiva corporum compositione occupata, censemus. Quorum autem, quod alteri sit præferendum, extra omnem dubitationem non adhuc positum putamus.

Thef. X.

Verum quidem, Philosopho, qui a priori tantum suum hac de re fert iudicium, magis arridere Systema Dynamicum, cum scilicet ansam præbeat sublimioris de materie ideæ concipiendæ; absit tamen ut album illius sententiæ apponere possimus calculum.